

Budapest 2024

Budapest Olimpiai Pályázata

1. szakasz: Olimpiai Vízió, a Budapesti Olimpiai Játékok koncepciója és stratégiája

Vezetői összefoglaló

A 2024. évi XXXIII. Olimpiai és Paralimpiai Játékok rendezési jogáért kiírt pályázat három szakaszból áll.

Budapest az olimpiával kapcsolatos vízióját, az olimpiai játékok megrendezéséről kialakított koncepcióját és stratégiáját 2016. február 17-én terjesztette a Nemzetközi Olimpiai Bizottság (NOB) elé. (1. szakasz) A további két szakasz dokumentumait 2016 októberében (2. szakasz – Irányítás, jogi háttér és létesítmény-finanszírozás), illetve 2017 februárjában (3. szakasz – az Olimpiai Játékok lebonyolítása, tapasztalatok és örökség) kell benyújtani.

Jelen dokumentum az 1. szakasz pályázati anyagának összefoglalója.

Az 1. pályázati szakasz dokumentációjának áttekintése

Az 1. pályázati szakasz dokumentációját Magyarország miniszterelnöke, Budapest főpolgármestere, a Magyar Olimpiai Bizottság elnöke és a Budapest 2024-es pályázat vezetője közösen nyújtották be a NOB-nak. Az általuk aláírt kísérőlevél egyértelművé teszi, hogy Budapest pályázatát mindegyik fél teljeskörűen és egyöntetűen támogatja.

Az 1. pályázati szakasz anyaga öt fejezetből áll:

- **Olimpiai Vízió és a Budapesti Olimpia koncepciója**
- **Örökség és illeszkedés a hosszú távú tervekhez**
- **Az infrastruktúra és az erőforrások általános bemutatása**
- **Ország elemzés**
- **Pénzügyi elemzés**

A benyújtott pályázat számos, kötelezően előírt garancia is kíséri. Ezek a NOB specifikus előírásai, melyek elsősorban a pályázással kapcsolatos kormányzati támogatásra, továbbá az Olimpiai Charta és más, az Olimpiához kötődő protokollok tiszteletben tartására vonatkoznak.

1. fejezet – Olimpiai Vízió és a Budapesti Olimpia koncepciója

A Budapesti Olimpiai és a Paralimpiai Játékok víziója

A magyar olimpiai eszme 120 éve éltető forrása a világ olimpiai mozgalmának. Magyarország a Nemzetközi Olimpiai Bizottság alapító tagja, a magyarok sportszeretete több mint egy

évszázada lelkesíti a nemzetet. Sportolóink olimpiai eredményei magukért beszélnek: Magyarország az összesített olimpiai éremtáblázat nyolcadik helyén áll.

A sikeresen megrendezett 2024-es Budapesti Olimpia és Paralimpia új energiákkal tölti fel a nemzetet és az olimpiai családot. Budapest példája ösztönzést jelenthet a hasonló adottságú városok számára, hogy nemcsak a legnagyobbaknak és a legerősebbeknek érdemes megpályázniuk az olimpia rendezési jogát.

A 2024-es budapesti esemény lesz az első olyan Olimpia és Paralimpia, amelynek a dinamikusan fejlődő régió, Közép-Európa adhat otthont. Pályázatunk szervesen illeszkedik a NOB reformtörekvéseihez: célunk egy gazdaságos és a jövő generációi számára hosszú távon is értéket teremtő olimpia megvalósítása, mely a sportolókat és a sportszerető közönséget állítja a középpontba.

A 2024. évi Budapesti Olimpia a sport, a kultúra és a szellem ünnepe lesz. Olyan esemény, amely nemzedékeket és földrészeket köt össze, lelkesít, valamint példát állít sportkiválóságból és elszántságból.

Olimpiai helyszíneink tökéletesen kapcsolódnak a város épített és természeti adottságaihoz: a Duna, mint Budapestet és a térséget összekötő ütőér, az Olimpia egyik fő színpada lesz, egyedülálló atmoszférát teremtve a világ legrangosabb sporteseményének.

Az olimpia megvalósításával és a sportlétesítmények utóhasznosításával mind az olimpiai család, mind Magyarország számára értékes és fenntartható örökséget teremtünk. A városi- és sportinfrastruktúra fejlesztésén túl az olimpia élénkíti a magyar gazdaságot, új munkahelyeket teremt, elősegíti az egészséges- és sportos életmód terjedését, azaz garantálja Budapest és az ország hosszú távú és fenntartható fejlődését.

Olimpiai helyszínek és működési koncepció

Az olimpiai koncepció kidolgozása és a kapcsolódó helyszínek kiválasztása során teljes mértékben figyelembe vettük a NOB Olimpiai Agenda 2020 programjának hét stratégiai alapelvét, melyek a következők:

- A meglévő és tervezett helyszínek kihasználtságának és utóhasznosításának optimalizálása, az ideiglenes helyszínek lehetőségeinek maximális kihasználása
- A fejlesztési tervek összhangja Budapest és Magyarország hosszú távú fenntarthatósági céljaival
- Olyan kiemelkedő színvonalú játékterek biztosítása, amelyek maximálisan megfelelnek a sportolók és a közönség elvárásainak, valamint a nemzetközi sportszövetségek technikai előírásainak
- Minden igényt kielégítő közlekedési kapcsolatok biztosítása (a tömegközlekedés és a közúti infrastruktúra fejlesztése)

- Az olimpiai játékok megrendezésének gördülékenységét és a nézői élmény fokozását szolgáló létesítményklaszterek kialakítása
- A rendező város természeti adottságainak, építészeti örökségének és kortárs látványosságainak bemutatása, a városmag aktivizálása
- A rendező ország teljes lakosságának aktivizálása magas színvonalú, jó közlekedési összeköttetésekkel rendelkező regionális és vidéki helyszínek bevonásával

A budapesti olimpiai Master Plan-je 28 budapesti helyszínt határoz meg, amely 25 sportág 36 versenyszámának megrendezésére alkalmas. A terv két térséget, hét klasztert és öt különálló létesítményt nevesít. Mind a hét klaszter az Olimpiai Falu tíz kilométeres körzetében, a városközponttól maximum hat kilométerre található, közúton és tömegközlekedéssel egyaránt jól megközelíthető. A helyszínek kiválasztásakor fontos cél volt a Duna központi szerepének hangsúlyozása.

Térség	Klaszter	Helyszín	Sport (ok)
Duna térség	Olimpiai Park klaszter	Olimpiai Stadion	atlétika, nyitó- és záróünnepségek
		Budapest BMX Központ	kerékpár (BMX)
		Budapest Vadvízi Központ	kajak-kenu (szlalom)
		Budapest Teniszközpont	tenisz, kézilabda (döntők)
		Budapesti Kongresszusi Központ	súlyemelés
		Budai Triatlon Központ	triatlon
		Olimpiai Falu	-
		Nemzetközi Közvetítő Központ (IBC) / Médiaközpont (MPC)	-
		Médiafalu (2db)	-
	Óbudai-sziget klaszter	Dagály Úszókomplexum	vízi sportok (úszás, műugrás, szinkronúszás)
		Óbudai Velodrom	kerékpár (pálya)
		Médiafalu	-
	Margitsziget klaszter	Hajós Alfréd Nemzeti Sportuszoda	vízi sportok (vízilabda)
		Margitszigeti Atlétikai Centrum	íjászat (selejtezők)
		Kossuth téri Íjászközpont (ideiglenes)	íjászat (döntők)
Hősök tere	Népliget klaszter	Ferencvárosi Stadion	labdarúgás (selejtezők), rögbi
		Népliget Aréna	tollaslabda

Térség	Klaszter	Helyszín	Sport (ok)
		Népligeti Öttusa Központ	öttusa
		Népligeti Gyeplabda Központ	gyeplabda
	Vásárközpont klaszter	Vásárközpont G Pavilon	vívás, taekwondo
		Vásárközpont D1 Pavilon	cselgáncs, birkózás
		Vásárközpont D2 Pavilon	ökölvívás
	Puskás klaszter	Puskás Ferenc Stadion	labdarúgás (döntők)
		Papp László Aréna	kosárlabda (selejtezők és döntők)
		SYMA Csarnok	tornasportok
	Városliget klaszter	Hősök tere	kerékpár (országúti), atlétika (maraton), atlétika (versenygyaloglás)
		Városligeti Strandröplabda Központ (ideiglenes)	röplabda (strandröplabda)
Különálló létesítmények	Különálló létesítmények Budapest –	Hegyikerékpár Központ, Óbuda	kerékpár (hegyikerékpár)
		Etele téri Röplabda Központ	röplabda (selejtezők és döntők)
		Nemzeti Lovasközpont, Üllő	lovaglás
		Nemzeti Sportlövészeti Központ, Nagytétény	sportlövészet
		Alba Aréna	asztalitenisz
	Különálló (vidéki) létesítmények (fenntarthatósági megfontolásból)	Győr Aréna	kosárlabda (selejtezők)
		Debreceni Stadion Győri Stadion Miskolci Stadion	labdarúgás (selejtezők)
		Veszprém Aréna	kézilabda (selejtezők)
		Főnix Aréna	röplabda (selejtezők)
	Különálló (vidéki) létesítmények (fenntarthatósági megfontolásból)	Balatonfüred kikötő	vitórlázás, vízi sportok (nyíltvízi úszás)
		Szegedi Olimpiai Központ	kajak-kenu (síkvízi), evezés
		Royal Balaton Golf Club	golf

A Paralimpiai Játékokkal kapcsolatban a Master Plan 21 helyszínt nevez meg, amelyek 22 sportág és 24 szakág versenyeinek adnak otthont. A Paralimpiának egy vidéki helyszíne is lesz: az evezős versenyszámokat Szeged látja vendégül.

A magával ragadó Duna, ikonikus hídjával és gyönyörű szigeteivel a Budapesti Olimpia látványos központi eleme. Sportolók és szurkolók egyaránt jól érezhetik magukat a folyóparton és a kísérő rendezvények helyszínein. A Master Plan több olyan versenyhelyszínt is megjelöl, amelyek egyben a város impozáns történelmi nevezetességei. A látványos helyszínek (a Hősök tere, a Vajdahunyad vára, a Budai Várkert Bazár és az Országház) egyedülálló élményt ígérnek a látogatóknak és lenyűgöző felvételeket azoknak, akik világszerte televízión keresztül követik az eseményeket.

A Budapesti Olimpia koncepciója egyedülálló abban a tekintetben is, hogy minimálisra csökkenti a sportolók és a közönség utazási idejét az egyes helyszínek között, így faragva stratégiai előnyt az ország viszonylag kis méretéből. Magyarország területi adottságai ideálisak ahhoz, hogy a központi (budapesti) versenyarénák mellett öt közeli és könnyen megközelíthető olimpiai térség is bekapcsolódhasson a versenyek megrendezésébe (Balatoni régió, Debrecen, Győr, Miskolc és Szeged). Magyarország lakosságának 90%-a 90 percen belül el tud majd jutni valamennyi helyszínre, ami lehetővé teszi az egész ország részvételét az eseménysorozatban.

Az olimpiai terv a fenntartható megoldásokat helyezi előtérbe. Célunk, hogy a közlekedés, az infrastruktúra, a sport- és szabadidős helyszínek és egyéb létesítmények fejlesztéséből országszerte profitáljanak a helyi közösségek. A magyar innováció példjaként a történelem során először a Budapesti Olimpiai és Paralimpiai Játékokon valósul meg az úgynevezett „Active Route Network”, amely a budapesti klasztereket kijelölt és akadálymentesített gyalog- és kerékpárutakkal köti össze. A Duna part nyújtotta adottságok kiváló lehetőséget teremtenek egy valóban „zöld olimpia” megrendezésére, ami a jövő generációi számára szolgálhat értékes örökségül.

Az olimpiai koncepcióhoz kapcsolódó térképeket a mellékletek tartalmazzák (Az „A” térkép az Olimpiai Játékokra, míg a „B” térkép a Paralimpiai Játékokra vonatkozik).

Az Olimpiai Falu kialakítása

Az Olimpiai és Paralimpiai Falu vonzó, folyóparti környezetben elhelyezkedő épületei a Duna keleti partján, közvetlenül az Olimpiai Park mellett kapnak helyet

A helyszín kiválasztásánál fő szempont volt az utóhasznosítás. Az Olimpiai Falu kialakítása teljes mértékben illeszkedik Budapest Fenntartható Fejlesztési Terveiben kitűzött célokhoz: a tervezésnél prioritást élvez a barnamezős területek rehabilitációja és fejlesztése, a rossz állapotban lévő épületek lebontása, illetve felújítása.

A tervek szerint 12 közepes magasságú, maximum nyolcszintes lakóház épül a folyóparttól indulva fokozatosan növekvő magassággal. Az épületek legalább „kiváló” BREEAM fenntarthatósági minősítéssel fognak rendelkezni. A fejlesztés eredményeképpen az Olimpia után az apartmanok lakásokká és kereskedelmi helyiségekké alakíthatók.

Az építkezés a Magyar Kormány finanszírozásában valósul meg. Az ingatlanok egy részét az Olimpia előtt és után magántulajdonosoknak értékesítik egy szakaszos hasznosítási terv szerint. Az ingatlanfejlesztés elősegíti a budapesti bérlakások iránti igény kielégítését is.

Nemzetközi Közvetítő Központ (IBC) és Médiaközpont (MPC)

A javasolt IBC / MPC létesítmény egy 20 hektáros területen kap helyet az Olimpiai Parktól egy kilométerre. A központ a közvetítésekkel és a médiamunkával kapcsolatos valamennyi igényt kielégíti. Az utóhasznosítás során a központi fekvésű területen elhelyezkedő létesítmények irodákká, intézményi és kereskedelmi helyiségekké alakíthatók.

Az Olimpiai Játékok javasolt időpontja

A Budapest 2024 pályázat javaslata szerint a 2024. évi Olimpiai Játékok megnyitójára július 19-én, pénteken, a záróünnepségre pedig augusztus 4-én vasárnap kerül sor. A Paralimpiai Játékok javasolt kezdési időpontja augusztus 21., szerda (megnyitó), zárónapja pedig szeptember 1., vasárnap (záróünnepség).

A tervezett dátumok optimálisan illeszkednek a helyi- és nemzetközi sportrendezvény-naptárba, továbbá Magyarországon az iskolai szünetidőre esnek. Az év e szakaszában az időjárási viszonyok az ország egész területén ideálisak: az átlagos nappali hőmérséklet 25,6°C, a levegő páratartalma körülbelül 50%-os, és jellemzően kevés a csapadék.

2. fejezet – Örökség és illeszkedés a hosszú távú tervekhez

Illeszkedés a város hosszú távú fejlesztési terveihez

Az Olimpiai terv szervesen illeszkedik Budapest Fenntartható Fejlesztési Terveihez (ideértve a Budapest 2030 Hosszú Távú Városfejlesztési Konceptiót és a Budapest 2020 Integrált Településfejlesztési Stratégiát is). A tervek párhuzamosságának követelményét a Magyar Kormány, a Fővárosi Önkormányzat és a Magyar Olimpiai Bizottság között a 2024. évi Olimpiával kapcsolatban létrejött együttműködési megállapodás 2.4 szakasza is hangsúlyozza, amikor előírja, hogy „[...] az olimpiai tervek alapvetően Budapest közép- és hosszú távú fejlesztési terveiben meghatározottakra épüljenek, így segítve Budapest Olimpiától független közép- és hosszú távú céljainak érvényesülését”. A Budapest 2024 Master Plan-je ezen túlmenően teljes összhangban van a városfejlesztéshez útmutatóul szolgáló önkormányzati építésügyi szabályzatokkal is.

Az olimpiai koncepció a városfejlesztési tervekben azonosított nyolc akcióterületből hatot érint, elősegítve a területeken tervezett fejlesztési projektek megvalósulását. Az olimpiai terv az alábbi városfejlesztési célokat is szolgálja:

- A városfejlesztési projektek koncentrációja az elsődleges rehabilitációs területekre
- Beruházások a közlekedési infrastruktúra területén

- Célzott beruházások az idegenforgalmi infrastruktúra és Budapest népszerűsítése terén
- A város lakásállományának fejlesztése
- A városfejlesztés felgyorsítása és a regionális együttműködések fejlesztése
- A sport és az egészséges életmód népszerűsítése

Az Olimpiai és a Paralimpiai Mozgalom számára nyújtott előnyök

A Budapesti Olimpia és Paralimpia egyedülálló lehetőséget biztosít az Olimpiai Mozgalom számára az Olimpiai Agenda 2020 reformcsomag irányelveinek megvalósítására. Budapest lehet a bizonyíték, hogy a gazdaságos, emberközpontú és fenntartható olimpia a gyakorlatban is kivitelezhető, és a világ legrangosabb sporteseményének megrendezésére nem csupán a legnagyobb és legerősebb városok képesek. Budapest adottságai, és az országban rejlő lehetőségek ideális hátteret biztosítanak az Olimpiai Agenda 2020 program sikerre viteléhez.

A 2024. évi Budapesti Olimpia igazolni fogja, hogy megfelelően tervezett beruházásokkal és gondos előrelátással az Olimpiai és Paralimpiai Játékok hatékony eszközeivé válhatnak az olyan közpolitikai célok megvalósításának, melyek egy nemzet és a tágabb régió érdekeit egyaránt szolgálják. Hisszük, hogy a budapesti olimpia öröksége egy virágzó fővárosban, lendületbe jövő gazdaságban és egy önbecsülésében megerősödő társadalomban ölthet testet.

Budapest, a közép-európai régió feltörekvő fővárosa, ahol eddig még nem rendeztek olimpiát. Budapest választása kiváló lehetőség az Olimpiai és Paralimpiai Mozgalom számára, hogy egy új régióban népszerűsíthesse az olimpizmus értékeit, és újabb tömegekkel növelje az olimpiai család létszámát.

Magyarország híres vendégszeretetéről, Budapest kedvelt utazási célpont. Turisztikai infrastruktúránk, magas színvonalú, ugyanakkor megfizethető szolgáltatásaink, pompás földrajzi adottságaink, építészeti és kulturális örökségünk, valamint kreatitásunk ideális hátteret biztosít az Olimpiához.

Budapest célja, hogy a Nemzetközi Paralimpiai Bizottsággal (NPB) együttműködve a 2024. évi Paralimpiai Játékok sikeres megrendezésével fejezze ki és erősítse a NPB alapértékeit: a bátorságot, az elszántságot és a fogyatékkal élőket megillető egyenlő bánásmódot.

A Budapesti Olimpia öröksége az Olimpiai és a Paralimpiai Mozgalom, Magyarország és a sport számára

Az olimpiával kapcsolatos jövőképünk része az Olimpiai pályázaton való részvételből, majd a Játékok megrendezéséből fakadó hosszú távú előnyök feltárása. A játékok rendezési jogából származó előnyök gyakorlati megvalósulásának biztosítéka kettős: a garanciák egyrészt olimpiai

tervünk részét képezik, másrészt hatásvizsgálatokon alapuló utóhasznosítási stratégiát is készítettünk.

Az utóhasznosítási stratégia megvalósulását és az Olimpiával kapcsolatos infrastrukturális fejlesztéseket egy jövőbeni köztestület, a Budapesti Olimpia Lebonyolító Hatóság (Budapest Olympic Delivery Authority - BODA) felügyeli. Ez a szervezetrendszer biztosítja, hogy az olimpiai létesítmények utóhasznosításával kapcsolatos elképzelések már a tervezési folyamat kezdetén megjelenjenek az olimpiai koncepcióban. A Játékok végeztével a Budapesti Olimpiai Lebonyolító Hatóság Budapesti Olimpiai Örökségi Hatóságként (Budapest Olympic Legacy Authority - BOLA) folytatja munkáját.

Az Olimpia megrendezéséből származó, már azonosított és kiemelt utóhasznosítási előnyök:

Gazdasági	Társadalmi	Környezeti	Sport
<ul style="list-style-type: none"> • Desztinációs marketing • Nő a minőségi kereskedelmi ingatlanok mennyisége • Annak bemutatása, hogy Magyarország képes összetett és nagyszabású projektek megvalósítására • Humánkapacitás- és kompetencia-építés 	<ul style="list-style-type: none"> • Az Olimpia egységet teremt, önbizalmat épít, energizálja a nemzetet • Az egész ország és a közép-európai régió bevonása • A fiatal generációk bevonása / a nemzeti Ifjúságpolitika megújulásának lehetősége 	<ul style="list-style-type: none"> • A Budapest Fenntartható Fejlesztési Terv fő elemeinek megvalósulása • „Kiváló” BREEAM minősítésű létesítmények az Olimpiai Faluban és a versenyhelyszíneken • Környezetbarát közlekedési megoldások – Dunai zöldövezet / kerékpárutak 	<ul style="list-style-type: none"> • Nemzeti Olimpiai Edzőközpont • Az olimpiai és paralimpiai sportágak nemzeti és regionális szintű fellendítése • Sportolók számának növekedése

Ezen túlmenően Budapest pályázaton való részvételéből az alábbi sajátos előnyök származhatnak:

- Városimázs építése: Magyarországra és Budapestre irányuló nemzetközi figyelem
- Koncentrált fenntarthatósági irányelvek és cselekvési tervek
- Budapest Fenntartható Fejlesztési Tervében foglalt célkitűzések fókuszba állítása
- A magyar olimpiai mozgalom erősítése

Annak érdekében, hogy az Olimpia utóhasznosítási terveiben foglaltak megvalósításához a közösség és az érintettek is maximálisan hozzájárulhassanak, 2016 elején megalakul a Budapest 2024 Fenntarthatósági Tanácsadó Testület.

A Testület tagjai az alábbi szervezetek delegáltjaiból kerülnek ki:

- Magyar Kormány, megyei és helyi önkormányzatok
- Akadémiai és tudományos testületek
- Civil szervezetek
- Üzleti- és ipartestületek
- A fenntarthatóság területén jártas szakemberek

A Testület feladata az egyes projektek érintettjeivel való kapcsolattartás, a közbizalom kiépítése és a beérkező észrevételek kezelése, valamint a fenntarthatósággal kapcsolatos célkitűzések megfogalmazása. A Testület közreműködik az olimpiai időszakra vonatkozó élelmiszer- és vízbiztonsági, környezetvédelmi, károsanyag-kibocsátási, hulladékkezelési- és akadálymentesítési stratégiák kidolgozásában, valamint véleményt nyilvánít a közösségszervezést és az utóhasznosítást érintő kérdésekben.

3. fejezet – Az infrastruktúra és az erőforrások általános bemutatása

Magyarország és Budapest már most kiváló infrastruktúrával és elegendő erőforrással rendelkezik ahhoz, hogy az Olimpia követelményeit minimális többletberuházások megvalósításával teljesíteni tudja.

Szálláshelyek

A szálláshely-kínálat kialakításával kapcsolatos stratégiánk az Agenda 2020 elveit követi: megfelel az sportolók és a közönség igényeinek, és teljes körűen illeszkedik Budapest hosszú távú fejlesztési terveihez.

A már meglévő, illetve tervezés alatt álló szállodák, apartman szállók, emelt szintű diákszállók, szállodahajók, valamint a négy médiafalú férőhelyeit tekintve pályázatunkban több mint 118 000 szobával számolunk, amely szám tartalmazza valamennyi balatoni illetve más egyéb vidéki szálláshelyet, kategóriákra való tekintet nélkül, összesítve. A szálláshelyek változatossága jól demonstrálja Budapest és Magyarország sokszínű turisztikai kínálatát.

A budapesti szálláshelyek mellett a balatoni térség kapacitásaival is számolunk.

A Budapestre látogató turisták száma évről évre nő: 2014-ben 3,5 millióan látogattak a városba, ami 2010-hez képest 37 %-os emelkedés. 2015-ben ismét 19 százalékkal emelkedett a turisták száma, ami az európai átlag közel négyszerese.

Az élénkülő turista forgalom a szálláshely-kapacitások folyamatos növelését igényli: a jelenlegi növekedési tendencia mellett 2024-ben előre láthatóan 26 %-kal több szállodai szoba lesz elérhető, mint most.

Az olimpiai médiafalvú négy új épületkomplexumban kap helyet, a média képviselőinek elszállásolására alkalmas 6.500 szobával. A játékok után az apartmanok emelt szintű diákszállásokként, szociális vagy piaci alapon kiadott bérlakásként hasznosíthatók, illetve értékesíthetők. A médiafalvak épületeiből kialakítható diákszallók több mint 15.000 diák számára nyújtanak magas szintű lakhatási lehetőséget.

A médiafalvú négy épületkomplexuma közül az egyik kifejezetten piaci értékesítésre szánt ingatlanfejlesztésként valósul meg a Duna partján, az Óbuda-sziget klaszterben, közvetlenül a Dagály Úszókomplexumtól északra. A projekt olyan folyóparti helyszínt hasznosít, ahol a jelenlegi tervek is piaci értékesítésű lakásfejlesztést irányoznak elő.

A négy médiafalvú építését az Olimpiával kapcsolatos infrastruktúra- és létesítményfejlesztési projektek megvalósításának ellenőrzésére hivatott köztestület, a Budapesti Olimpiai Lebonyolító Hatóság fogja felügyelni.

Repülőtéri infrastruktúra

A Budapest Liszt Ferenc nemzetközi repülőtér (Budapest Airport) a 2024. évi Budapesti Olimpiai és Paralimpiai Játékok elsődleges reptere.

A budapesti repülőtér megfelel az Olimpia minden követelményének, de az olimpiai tervben számolunk a Debrecenben és Győrben, valamint a Balaton mellett elhelyezkedő repterekkel is, amelyek lehetővé teszik, hogy a külföldi nézők közvetlenül eljussanak a vidéki helyszínekre. A repülőterek szükség esetén kiszolgálhatják a Játékokkal kapcsolatos charterjáratokat is.

A repülőtér jelenleg is zajló fejlesztése várhatóan 2020-ra, az UEFA labdarúgó Európa-bajnokság időpontjára befejeződik. A 2024-re befejezni tervezett második fejlesztési ütem eredményeként jelentős kapacitásbővüléssel számolhatunk: az 50 kapus budapesti repülőtér évente 19 millió utast tud majd kiszolgálni.

Közlekedés

Az Olimpiai terv közlekedési koncepciója stratégiai előnyként kezeli Budapest Európa szívében elfoglalt helyét. Az Olimpia megrendezéséhez szükséges 2024-ig tervezett közlekedési fejlesztések maximálisan illeszkednek a főváros hosszú távú közlekedési infrastruktúra-fejlesztési elképzeléseihez.

A főváros fejlesztési stratégiájában kulcsfontosságú elem a közlekedés: a Budapest 2030 hosszú távú városfejlesztési koncepció 17 célkitűzése közül kilenc a közlekedéssel áll kapcsolatban. Az elképzelések a kompakt városszerkezetre és a rövid utazási távolságokra helyezik a hangsúlyt,

előnyben részesítik a tömegközlekedést, a gyalogos- és kerékpár forgalmat, a járatok összekapcsolódását, az „intelligens” közlekedési rendszereket, a klímavédelmet és az energiahatékonyságot. A 2024. évi Olimpiai és Paralimpiai Játékok megrendezése felgyorsíthatja a városi és országos közlekedési hálózatok fejlesztését.

Budapest vasúton keresztül is kiváló összeköttetésben van a fontosabb európai városokkal. A központi Keleti pályaudvarról sok járat indul közép- és kelet-európai célállomásokra.

A 28 fővárosi olimpiai helyszín közül 25-höz metró, villamos vagy vasúti kapcsolat biztosítható, a további három létesítmény pedig rövid menetidejű transzferjáratokkal lesz megközelíthető. A hét budapesti klaszter közül hármát a Dunán közlekedő hajókkal is el lehet érni. A tervek szerint a vidéki helyszíneket (nagyraoszt kétpályás) villamosított vasútvonalak és 4-6 sávós autópályák kötik össze Budapesttel.

Az Olimpiai terv infrastruktúra-fejlesztési elképzelési szervesen illeszkedik a főváros közlekedési stratégiáját megalapozó Balázs Mór-tervhez és a Nemzeti Közlekedési Infrastruktúra-fejlesztési Stratégiához.

A tömegközlekedési fejlesztések célja egy vonzó és egészséges városkörnyezet kialakítása, mely megfelel az Európai Unió támogatási prioritásainak és a fenntarthatósági szempontoknak.

A két budapesti metróvonal és a három fő villamos vonal fejlesztése, az elővárosi vasúrendszer bővítése, valamint a repülőtér és a városközpont vasúti összeköttetése lehetővé teszi, hogy az olimpia alatt a közlekedési ágakon belül a tömegközlekedés megtartsa 63%-os arányát.

Az Olimpia megrendezéséhez kapcsolódóan egyetlen új, az Olimpiai Park megközelítését biztosító, rövid villamos vonal megépítése szükséges.

Összességében elmondható, hogy az olimpia által generált közlekedési fejlesztések csökkentik az utazásra fordítandó időt, a károsanyag-kibocsátást, és teljes mértékben figyelembe veszik a biztonsági követelményeket.

Az Olimpia idejére a tömegközlekedési fejlesztések eredményeként lehetségessé válik a helyszínek autómentes megközelítése. Az olimpiai létesítményeinek bejárata és a tömegközlekedési csomópontok, illetve megállóik között kevesebb, mint 520 méter lesz az átlagos távolság. A tömegközlekedési rendszer képes lesz az összes klaszter alapigényeinek kiszolgálására, ami szükség esetén tovább bővíthető.

Az Olimpiai Falu, illetve a Paralimpiai Falu és a versenyhelyszínek közötti átlagos utazási idő a sportolók és a nagyközönség számára hozzávetőleg 13 perc a fővárosban, és 6 perc a vidéki helyszíneken.

Energia, telekommunikáció és egészségügyi szolgáltatások

Magyarország modern, integrált és stabil elektromos hálózattal, jól kiépített ellátó- és elosztó rendszerekkel rendelkezik. A tartalékerőmű-kapacitás és az európai szinkronizált hálózat

erőforrásainak bekapcsolásával együtt ki tudjuk elégíteni az olimpia által generált többletenergia igényeket is.

Az ország infokommunikációs és távközlési infrastruktúrája megfelel a kor követelményeinek. A magas színvonalon működő telekommunikációs rendszerek jelentős többletkapacitásra is képesek.

Budapestet a Magyar Telekom tulajdonában álló 400 kilométernyi üvegszálalás gerinchálózat fedi le, mely minden meglévő és tervezett helyszínen csatlakoztatására képes. A többletigények kielégítésére további hét állami és magántulajdonban lévő távközlési cég hálózata aktivizálható, ami megfelelően képes kiszolgálni az olimpiai játékok infokommunikációs erőforrásigényét. A hálózati lefedettség némi bővítéssel a vidéki helyszíneken is kielégítő minőségű lesz.

A javasolt olimpiai helyszíneken teljes a mobilkommunikációs lefedettség, de a szolgáltatók készek a kapacitásokat ideiglenesen növelő mobil állomások ('cellular on wheels stations'-COWS) telepítésére is.

Magyarország magas színvonalú egészségügyi ellátó rendszert és fejlett kórházhálózatot, ezen belül 18 egyetemi klinikát működtet. Hazánkban az 1000 lakosra jutó kórházi ágyszám országos átlaga 6,98, ami jelentősen meghaladja az 5,26-os EU-s átlagot. Ezen felül jól kiépített a sürgősségi ellátás rendszere, valamint tapasztalt mentőszolgálat és gyakorlott katasztrófavédelmi szervezet is rendelkezésre áll.

4. fejezet – Ország elemzés

A pályázat politikai támogatottsága

A 2024. évi Budapesti Olimpia pályázata mögött széleskörű és egyöntetű politikai támogatást tudhatunk. A Magyar Országgyűlés 80 százalékos arányban támogatta Budapest pályázatát, amit egy erről szóló határozattal is megerősített.

2015 júniusában a Fővárosi Önkormányzat Közgyűlésén a jelenlévő 27 tag közül 25 szavazott a Budapesti Olimpia mellett, 2016 januárjában pedig a Közgyűlés formálisan is jóváhagyta a Játékok Master Plan-jét.

2015. december 7-én Magyarország Kormánya, Budapest Főváros Önkormányzata és a Magyar Olimpiai Bizottság ratifikálta azt a háromoldalú Együttműködési Megállapodást, amely meghatározza a magyar pályázat szervezeti és eljárási kereteit, részletezi a felek kötelezettségeit és szabályozza a pályázat finanszírozását.

Támogatás más érintettek részéről

A 2024. évi Budapesti Olimpia pályázata széleskörű támogatottsággal bír az érintettek körében is.

- 2005-ben civil kezdeményezésre alapították a számos nagyvállalatot tömörítő Budapesti Olimpia Mozgalmat (BOM), amely a budapesti olimpia megrendezését tűzte ki célul.
- Az Olimpiai Védnökök Testülete, a sport, tudományos élet és az üzleti közösségek elismert tagjait egyesíti. A testület stratégiai ajánlásokat tesz a pályázat előkészítésével kapcsolatban, figyelemmel kíséri a pályázati folyamatot, véleményezi annak tartalmát, és népszerűsíti az olimpia ügyét.
- Budapest jelenlegi és négy korábbi főépítésze az olimpiát támogató nyilatkozatot tett közzé 2015 júliusában.
- A Magyar Olimpiai Bizottság és a Magyar Paralimpiai Bizottság 2015 júniusában és szeptemberében hozott határozatot a pályázat támogatásáról.
- A 2015 februárjában indított „Társadalmi párbeszéd az olimpiáért” program négy nagyvárosban népszerűsítette az olimpia gondolatát. Az olimpiarendezés mögé még ebben az évben ötven hazai médium és hat szakmai partnerszervezet (Magyar Kereskedelmi és Iparkamara, Magyar Mérnöki Kamara, Budapesti és Pest Megyei Mérnöki Kamara, Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége, Magyar Szállodák és Éttermek Szövetsége, Építési Vállalkozók Országos Szövetsége) állt be támogatóként.

A közelmúltban végzett közvélemény-kutatások szerint a magyarok 60 %-a támogatja a Játékok megrendezését és 70 % úgy gondolja, hogy büszkeséggel töltené el, ha Budapesten lenne az olimpia.

A kormányzati és a nonprofit szektor szerepe az Olimpiai Játékokkal kapcsolatban

A Budapest 2024 pályázat javaslata szerint elsődlegesen a következő testületek lesznek felelősek a Játékok tervezéséért és lebonyolításáért.

- **Budapest 2024 Szervező Bizottság:** Az Olimpiai Charta rendelkezéseinek szellemében működő testület elsődleges döntési jogköröket gyakorol a Játékok megszervezésével kapcsolatban
- **Budapesti Olimpiai Lebonyolító Hatóság:** A köztestület felelős a Játékokkal kapcsolatos infrastrukturális projektek (Olimpiai Falu, Médiafalvak, Olimpiai Park, kulcsfontosságú kiegészítő létesítmények, pl. IBC/MPC) megvalósításáért, és kormányzati szinten koordinálja a Játékokkal kapcsolatos szolgáltatásokat.
- **Kiemelt Kormányzati Beruházások Központja Nonprofit Zrt. (KKBK):** A központot az egyes kiemelt jelentőségű budapesti beruházásokért felelős kormánybiztos irányítja, aki egyben a Budapest 2024 pályázat vezetője. A központ felelős minden olyan létesítmény kivitelezéséért, amely nem tartozik közvetlenül a Lebonyolító Hatóság hatáskörébe (kivéve a Budapesti Vásárközpont fejlesztését, amelyet a magántulajdonban lévő létesítmény üzemeltetője fog végrehajtani)

- **Nemzeti Infrastruktúra-fejlesztő Zrt. (NIF)** felelős azokért a tervezett közlekedési infrastruktúrafejlesztési projektekért, amelyek nélkül nem biztosítható a Játékok sikere.
- **MÁV Zrt.** felelős a Játékokkal kapcsolatos vasúti hálózatok működtetéséért.
- **MÁV-START Zrt.** felelős a Játékokkal kapcsolatos vasúti személyszállításért.
- Az önkormányzati tulajdonban álló **Budapesti Közlekedési Központ (BKK)** felelős az Olimpiai Parkhoz kiépítendő ideiglenes villamos vonal megvalósításáért, valamint egyéb közlekedési infrastruktúrák fejlesztéséért.
- **Budapest Airport Zrt.** vállalja a tervezett repülőtér-bővítési program végrehajtását, ezen belül egy új utasforgalmi légikikötő, terminál, repülőtéri szálloda és intermodális központ megépítését.

A Magyarországon korábban rendezett események irányítási tapasztalatai

Magyarország az utóbbi tíz évben számos sport- és kulturális nagyrendezvénynek adott otthont. 1986 óta sikeres házigazdái vagyunk a Formula-1 Magyar Nagydíj futamoknak, és minden évben több mint 400.000 fiatal tölt el egy hetet a kontinens legnagyobb kulturális rendezvényén, a Sziget Fesztiválon.

A kiemelt és sikeresen megrendezett események közé tartozik a 2015-ös ICF Maraton Kajak-Kenu Világbajnokság (Győr), a 2014-es Kézilabda Európa-bajnokság (Budapest), a 2013-as Judo Európa-bajnokság (Budapest), a 2013-as Vívó Világbajnokság (Budapest) és a 2012-es Úszó Európa-bajnokság (Debrecen). Magyarország már hagyományos házigazdája a Kerekesszékes Vívó Világkupának (2011, 2012, 2014 és 2015) és a világbajnokságnak (2013 és 2015).

A felsorolt nagyrendezvények különösen hasznos tapasztalatokkal szolgáltak a helyszínek bemutatása, a közlekedési összeköttetések megtervezése, az ideiglenes elszállásolási megoldások és a szervezeti tervezés terén, ami beépítésre került az Olimpiai Játékok stratégiájába is.

Gazdasági elemzés

2004-es európai uniós csatlakozásunk óta Magyarország gazdasága folyamatosan fejlődik. 2014-ben Magyarország 3,7 %-os növekedési üteme több mint duplája volt az EU átlagának. A legutóbbi tíz év mindegyikében növekvő gazdasági teljesítményt könyvelhettünk el. Kivétel volt ez alól 2009, amikor a gazdasági válság szinte az egész világon végigsöpört, illetve 2012, amikor a lassabb európai növekedés és a mezőgazdasági szektort kedvezőtlenül érintő időjárási viszonyok fékeztek a növekedést.

A jövő trendjeit tekintve a magyar gazdaság a következő öt évben is az EU átlagos növekedési ütemét meghaladva fog erősödni. Magyarország az utóbbi négy évben jelentős fizetésimérleg többletet tudott felmutatni, a GDP-hez viszonyított költségvetési hiány pedig 2012 óta alacsonyabb az EU átlagnál. A magyar gazdaság tehát kellően erős ahhoz, hogy ne csak megfeleljen az olimpia megrendezésével járó pénzügyi kötelezettségeknek, hanem profitáljon is a világversenyből.

A Magyar Olimpiai Bizottság felkérésére a Miniszterelnökség a Budapest 2024 pályázat előkészítő szakaszában megbízta a PwC-t, hogy teljes körű és független gazdasági megvalósíthatósági tanulmányt dolgozzon ki a javasolt olimpiai projektekre. A 2015 júniusában közzétett tanulmány az olimpia magyar gazdaságra gyakorolt hatásáról a következő főbb megállapításokat tette:

- Az olimpia nemzetgazdasági szinten közel 10,3 milliárd USD (2 983 milliárd forint) többletbevételt generál az állami, a vállalati és a háztartási szektorban
- Az olimpiából származó kormányzati többletjövedelem 2017-2032 közötti időszakra becsült értéke 3,9 milliárd USD (1 142 milliárd Forint), ami elsősorban adóbevételek formájában realizálódik és csökkenti az olimpiával kapcsolatos tényleges kiadásokat
- Az olimpia jelentősen növeli a háztartási és vállalati jövedelmeket

Az Olimpia az elkövetkező 13 évet felölelő periódusban várhatóan 1,37 millió fővel növeli a Magyarországra látogatók számát, a 2020 és 2024 közötti időszakban pedig évente átlagosan mintegy 19 000 új munkahelyet teremt.

A tanulmány végkövetkeztetése szerint Magyarország növekvő és stabil gazdasága kellő garancia az olimpiai és paralimpiai projekt megvalósítására. A megvalósíthatósági tanulmány fontos megállapítása, hogy az Olimpia olyan beruházások kivitelezését teszi lehetővé, amelyek jelentős haszonnal járnak Magyarországra számára, és ösztönzői lehetnek az ország jövőbeli gazdasági és társadalmi fejlődésének.

Jogi környezet

A rangos sportversenyek megrendezéséhez Magyarországon már most is megfelelő keret nyújtanak a hatályos jogszabályok. Magyarország korszerű sporttörvénnyel rendelkezik (2004. évi I. törvény a sportról). Jogszabályok határozzák meg a sporttámogatásokkal kapcsolatos adókedvezményeket, a sport állami dotációjának rendszerét, a sportegészségügyi ellátás kereteit és a doppingellenes tevékenység szakmai szabályait.

Az elmúlt tíz évben sokat fejlődött a fogyatékkal élők életminőségének javításával és az esélyegyenlőséggel kapcsolatos jogalkotás. A szabályozás nagy hangsúlyt fektet épített környezet és a tömegközlekedés akadálymentesítésére. Az Európai Bizottság Akadálymentes Város Díjainak 2015-ös átadásán Budapest e téren végzett munkáját példaértékűnek nevezték. A méltatás utalt a város két legforgalmasabb villamos vonalának akadálymentesítésére, valamint arra, hogy a város 47 darab új alacsony padlós villamos forgalomba helyezését tervezi.

A javasolt új olimpiai törvény, amelyet az Országgyűlés várhatóan már a pályázati időszakban elfogad, tovább erősíti a meglévő jogi kereteket és meghatározza az Olimpia előkészítéséért és lebonyolításáért felelős testületek létrehozásának módját.

Biztonsági környezet

Az országot és a budapesti régiót érintő kockázatelemzés kimutatta, hogy a nagy rendezvények lebonyolításával kapcsolatos főbb szempontok tekintetében Magyarország biztonsági kockázata alacsony vagy nagyon alacsony szintű.

Magyarországon több mint 200 000 fő végez munkát a biztonsági szektorban, akik közül többen széles körű tapasztalatokkal rendelkeznek az olyan nagy nemzetközi rendezvények biztosításában is, mint az évenkénti Formula-1 Magyar Nagydíj, a Sziget Fesztivál vagy a számos államfő részvételével zajló ENSZ konferenciák.

5. fejezet - Pénzügyi elemzés

Pénzügyi stratégia és finanszírozási források

A Játékokkal kapcsolatos létesítményfejlesztési projektek finanszírozásához és az olimpia lebonyolításához szükséges forrásokat a Magyar Kormány és Budapest Főváros Önkormányzata biztosítja. Az olimpiai beruházások megvalósítása szervesen illeszkedik Magyarország 1990-ben indult átfogó modernizációs programjához, amely 2004-ben, az ország uniós csatlakozásával új lendületet kapott. Az Olimpia fejlesztései felgyorsíthatják ezt a folyamatot, különösen a közlekedési beruházások és a kulturális örökségvédelem területén tervezett nemzeti és EU finanszírozású programokat.

Az Olimpiai Játékok minden versenyhelyszíne, beleértve a kiegészítő létesítményeket is kormányzati finanszírozásból valósul meg. A Vásárközpont bővítése és a repülőtér fejlesztése magánberuházásként zajlik majd.

Az elmúlt 25 évben és különösen az utóbbi évtizedben Magyarország széleskörű tapasztalatokat szerzett nagy infrastruktúrafejlesztési projektek lebonyolításában, melyeket integráltunk az olimpiával kapcsolatos stratégiába.

Az Olimpiai Játékok tervezési folyamatait és a működtetési tevékenységeket a kormány és az érintett helyi önkormányzatok finanszírozzák. Ide tartoznak a helyszínbiztosítási tevékenységek (beleértve a honvédségi támogatást), a tömegközlekedés működtetése, a vámkezelés, a határellenőrzés és az orvosi ellátás megszervezése.

A Játékok tervezésével és a rendezéssel kapcsolatban közvetlenül a Szervező Bizottságnál felmerülő költségek finanszírozása több forrásból valósul meg. Az ide sorolható források a NOB által biztosított hozzájárulás, a szervezőbizottsági bevételek (szponzorálás, jegyértékesítés, stb), a Kormány által rendelkezésre bocsátott források és egyéb természetbeni juttatások.

Pályázati költségvetés

A három szakaszos pályázati folyamat összköltségvetése 58,5 millió USD-re (nettó 16,95 milliárd Forint) becsülhető, amelyet csökkent a magánszektorból származó, becsült értéken mintegy 4,7 millió USD (1,36 milliárd Forint) támogatás összege. A 2015. november 15-én elfogadott kormányhatározat szerint a különbözetet Magyarország kormánya finanszírozza.

Melléletek

- A – Az Olimpiai Játékok koncepciója
- B – A Paralimpiai Játékok koncepciója